

קול החינוך

יו"ל ע"י 'ועד הורים'
למסירת מידע
ומשלוח מסמכים
טלפקס: 03-691-5752
דוא"ל: 6915752@okmail.co.il

מנהלות "בית יעקב"

לאן אתן מובילות את תלמידותיכן!?

"וידינו עסוקות בבנין חומות"

"...במצב החמור הזה נמצא שארית סגולתנו הנאמנים לדי ולתורתנו לחקיו ומשפטיו, בלב דואג ובשברון רוח איך נראה את הגדיים ואיך נרביץ תורה, וידינו עסוקות בבנין חומות ולהקים חיץ בין הצפיעים והצפיעות שלנו, לחוצות הפרועות שאית הכחש וחמדת התועבות".

חזו"א ביקובץ אגרות ח"א מכתב קיג

השליליים אותם ספגו הילדות באופן מובנה במהלך הסיוור. אך ממש על כגון דא נאמר "לא מדובשך ולא מעוקצך". וכי איזה שוטה יוביל את צאצאיו לשמוע דברי בלע ולאחר מכן ירגיע את מצפוננו, בכך שהוא יסייג את הדברים! וכבר התבטא על כגון דא הגאון הקדוש המקובל בעל ה'לשם' זצוק"ל: "עוד לא נברא ה'זייף' (סבון) בעולם, למחוק ראייה לא טובה ושמיעה לא נכונה. אם אדם רואה משהו לא טוב, חושב מחר אני אחזור לשיבה. לא! זה ילך איתו עד זיבולא בתרייתא". מי יכול לשער איזה שאיפות זרות ודעות כוזבות נקלטו במוחות הרכים, בסיוור שכזה המלא ארס. ערבוב של מעט "דבש" אין בו כדי להפיג את עוצמתו ההרסנית והקלוקלת.

שכונות ירושלים.

במסגרת התכנית מוצעים מספר אתרים, כאשר צוות בית הספר הוא זה שבחר את האתר המתאים לטיול עבור התלמידות, וזאת לאחר הדרכה וביקור של הצוות באתר המדובר, ע"כ.

כפי שעולה מהתכנית. אף בית ספר לא יכול להיתמם ולומר לא ידענו, הכל מתואם ומתוכנן והצוות ביקר באתר ובחר אותו עבור התלמידות. כמו כן מדובר בתכנית חינוכית לכל דבר, הכוללת מיצג אור קולי שמשקף את הווי המקום ומורשת הקרב. עם הווי צבאי של צבא, לאומיות, ציונות עם כוחי ועוצם ידי.

* * *

אחת המורות שהשתתפה בסיוור, חזרה מזועזעת לאחר צפיה במיצג, מכך שנותנים לילדות חרדיות לצפות במחזה המתיימר לחנך ל"מסירות נפש ואחריות חברתית".

אכן זה מאד מתאים לתקופתינו, בה פועלת המדינה בכל האמצעים העומדים לרשותה לשנות את אורח החיים של הציבור החרדי, מה שמחייב אותנו להתרחק ולהיזהר מתכנים "חינוכיים" הרסניים מעין אלו, פי כמה וכמה מאשר בזמנים רגילים.

על פי עדויות שהתקבלו. את ההדרכה במקום ערכה אישה חרדית שהשתדלה לתקן את המסרים

בבוקרו של יום א' כ"ו אדר א' נערך טיול לבנות כיתות ה-ו, בבית הספר בית יעקב בהר נוף, ולבנות כיתה ו' בבית הספר בית יעקב בשכונת רמת שלמה. טיול שכזה נערך זמן קצר קודם לכן, גם לבנות כיתות ה-ו בבית הספר בית יעקב בשכונת נווה יעקב.

הנהלת בית הספר בהר נוף שספגה ביקורת מהורים על הטיול באתר זה. כתבה להורים כי הכל נעשה "על פי דעת תורה צרופה". אחד ההורים סיפר כי התלמידות קיבלו הודעה ש"אין לצלם או להקליט במהלך הטיול", מה שהגביר את את חשד ההורים, על תכנים שאינם מתאימים לבנות בית יעקב.

ממידע שנאסף ע"י פרסומים רשמיים של עיריית ירושלים, וכן עדויות מעסקנים שביירו את הנושא מתברר, כי הסיוורים התקיימו ביוזמת "אגף החינוך של עיריית ירושלים", במסגרת תכנית עבור החינוך היסודי שנקראת: "היתרון הירושלמי - תכנית חינוך תרבות למגזר החרדי". הסיוור מיועד לכיתות ה-ו תחת הכותרת: "זהות קהילה וחברה":

נושא התוכנית:

מסירות נפש ואחריות חברתית.

פעילות באתר גבעת התחמושת.

ירושלים וכל אוהביה.

מיצג אור קולי וסיוור באתר בעקבות

מלחמת תש"ח ותשכ"ז בירושלים.

הסיוור משולב בהפעלה והיכרות עם

שוב עולה על סדר היום, רפורמת "עוז לתמורה" וכיצד נערכו ל"תמורה" בסמינר בב"ב בשנת תשע"ד כאשר הנושא עלה לראשונה על סדר היום?

אחד [של הבנת פרטי התכנית], וכשנגיע לשלב השני יהיה יותר קל לחשוב מבחינה מחושבת ומאוזנת, ולא לעשות הכל בחיפזון ובחוסר שיקול דעת, ולכן בואו ונעשה רווח בן פרשה לפרשה כדי שנוכל לחשוב במתינות אם וכאשר זה יגיע, אבל אנחנו צריכים לתת את הזמן לחשוב על הדברים, ובמיוחד על אותם דברים שנוגעים לכל אחת ואחת באופן פרטי.

בסך הכל ההבדל הוא: שכאשר מדברים על דברים באופן כללי אז אף אחד לא מרגיש שזה גזירה רק מפני שזה נוגע לאנשים באופן פרטי אז נדמה להם שזו גזירה. וזהו דבר שאינו נכון כי ישנם דברים הרבה יותר חמורים שבסופו של דבר יכולים להיות נוגעים לכל אחד ואחד מאיתנו.

כאן קבלנו הוראה לא להתנגד, אבל גם לא לרוץ, ובאמת אנחנו לא רצים, ולא דוחפים.

כל מה שמדובר זה רק למורות, אך לבתי הספר אין בזה שום רווח, כל הטבות השכר שייכות רק למורות, ולכן אין סיבה לחשוב שאיזה מנהל רץ לזה.

צריך הוראה של גדולים בשביל להילחם בזה, בכל מלחמה גם הצד המנצח יש לו פצועים והרוגים, ולכן גם להיות המנצח זה לא דבר פשוט כי יש בזה הרבה סיכונים.

עדיין לא מצאו שום סיבה להילחם ונחכה בסבלנות, ולא נאמר שה"לא" יותר קרוב מה"כן", אבל זה עדיין ספק שקול, ובמידה וזה אכן יכנס, כל אחד צריכה לחשוב מה טוב לה.

אז לכן אנחנו מכינים היום את השלב הראשון למקרה וזה אכן יתרחש, והלאה ה' יעזור כי יש הרבה תוכניות, אך מכיוון שצריך את הזמן להתכונן לזה כראוי אז הקדמנו את ההערכות, וה' יצליח את דרכנו.

[עד כאן דברי הנואם]

ביום שלישי ד' אדר א' תשע"ד פורסם בעיתונות החרדית הודעה מטעם "מועצות גדולי התורה" בענין "רפורמת עוז לתמורה". בהחלטה נכתב כי מונו מספר מנהלים ע"מ ללמוד את הנושא מול משרד החינוך, ולאחר מכן יובאו הדברים לפני גדולי ישראל ואז הם יחליטו בנידון.

אך כבר באותו יום בשעות הערב באחד הסמינרים בב"ב נקראו מורות הסמינר לאסיפה והוצגה בפניהן פרטי התכנית של "רפורמת עוז לתמורה". הנואמת המרכזית היתה הגברת "נעמי ווגה" האחראית מטעם משרד החינוך על יישום התוכנית במוסדות החינוך החרדיים, ובמשך למעלה משעה היא פרסה בפני המורות את פרטי התכנית.

כן השמיע גורם חרדי נאום הזוי ותקיף, כאשר ראה לנכון להביא בפני המורות את פרטי התכנית, עוד בטרם נפלה ההכרעה בנידון ע"י מועצות גדולי התורה. בדבריו הגיב בחריפות ובזלזול נוכח דברי מורות שהביעו דעה לשלול את תוכנית הרפורמה.

הנה דבריו מתוך תמליל הקלטה, ובעמוד הבא תגובה מאת אחד האברכים שמסר את הדברים למערכת.

לשנות דברים במחי יד.

אז למה בכל זאת קבענו את האסיפה לעכשיו? 2 סיבות: כי זה בכל זאת שינוי גדול. אבל אנחנו לא שמים לב שכל החיים הם שינויים מתינוק לילד קטן זה שינוי אחד, משנות הילדות לשנות הבחורות זה שינוי שני, נישואים זה שינוי הרבה יותר משמעותי, ואחר כך כל עשור אומרים חז"ל, בן שלושים ל... בן ארבעים ל..., וכו', ויש גם זקנה זה הכל שינויים, אנחנו חיים בשינויים! אז השינוי הזה הוא לא יותר גדול מהשינויים שבאים לנו בטבע, רק לשינויים הטבעיים אנחנו לא שמים לב כי זה בא באופן טבעי. נכון שכל שינוי גורם זעזוע, אבל בואו ניקח את זה בצורה של שיקול דעת, אנחנו לא יודעים אם ואיך זה יהיה, אבל מכיוון שבכל זאת זה שינוי אז כל שינוי צריך את הזמן לבדוק ולשקול את זה. זה דבר ראשון ויש לזה השלכות לכל מורה ומורה גם לגבי בני הבית וגם לגבי השכר וכשזה בא הכל ביחד אז צריך לחשוב על הדברים בשיקול דעת ובמתינות, זהו השלב הראשון, ואז אם זה יגיע באופן מעשי לשנה הבאה אז כל מורה תוכל לדון על זה לגבי עצמה בשיקול דעת ובצורה חכמה, לכן לא חיכינו עד שיתבררו דברים, אבל בכל אופן היום עוברים שלב

האם מישהי הורידה דמעה על הגזירה הזאת?

לי יש 2 שאלות קודמות:

האם מישהו הורידה דמעה על זה שנשים ובנות הולכות ללמוד במקומות שכל גדולי ישראל אסרו ללמוד שם? זה משהו הרבה יותר קשה!

האם מישהי הורידה דמעה על כבוד התורה מכל החוגים שמתגלגל באשפתות? זה גזירה הרבה יותר קשה!

מי שעל זה לא מוריד דמעה, אין לו זכות לשאול שאלות!

ומה עוד שאנחנו עדיין נמצאים לפני הכניסה לתכנית. ואנחנו לא יודעים "כן או לא" ואם כן מתי, לא יודעים עדיין שום דבר!

יש שרוצים לומר שאסור שמורה תעבוד עד השעה ארבע, ולכן אסור להיכנס לתכנית. אבל זה לא נכון כי גם כיום ישנם נשים שעובדות עד 4, וישנם גם מורות שעובדות עד יותר מ-4, אף פעם לא אסרו את זה, מה פתאום עכשיו נתחיל באיסור? ואם נגיד שזה אסור אז גם מחשבים אסור, אז גם... אסור.

אנחנו כרגע מדברים על "אם" כי אנחנו לא יודעים אם כן ואם לא, אבל זה לא חייב להיות עד השעה ארבע, הממשלה יכולה

להלן תגובה לדברים הנ"ל:

האותיות השחורות הם ציטוטים מהדרשה שהובאה בעמוד הקודם

קטן זה שינוי אחד, משנות הילדות לשנות הבחרות זה שינוי שני, נישואים זה שינוי הרבה יותר משמעותי, ואחר כך כל עשור אומרים חז"ל, בן שלושים ל... בן ארבעים ל... , וכו', ויש גם זקנה זה הכל שינויים, אנחנו חיים בשינויים! - וכי משהי מהמורות פוחדת משינויים? וכי המורות לא עברו מרצונן את השינוי הנובע משלב הנישואים? וחלקן אף זכו להכנס גם לשלב הזקנה! הן מתנגדות לעצם התכנית, שתהפוך אותן ממורות עקרות בית, לנשות הייטק.

י. אז השינוי הזה הוא לא יותר גדול מהשינויים שבאים לנו בטבע - וכי בגלל שיש צרות יותר גדולות אז איננו צריכים להתגונן מהצרות הקטנות? ובוודאי אנו לא צריכים לשקר את עצמנו ולהגיד שזה כלל לא צרות.

יא. נכון שכל שינוי גורם זעזוע, אבל בואו ניקח את זה בצורה של שיקול דעת - וכי התנגדות של מורה עקרת-בית להפוך לאשת-הייטק אינו נובע משיקול דעת?

יב. צריך את הזמן לבדוק ולשקול את זה ..... ויש לזה השלכות לכל מורה ומורה גם לגבי בני הבית - ובמקום שהאשה תשמור על הילדים בשביל שהבעל יוכל ללמוד כפי שחינכו הסמינרים עד היום, הבעל יצטרך לשמור על הילדים בכדי שהאשה תוכל לעבוד עוד מספר שעות...

יג. צריך את הזמן לבדוק ולשקול את זה ..... ויש לזה השלכות לכל מורה ומורה ..... וגם לגבי השכר - מדוע כל כך חשוב להנהלת הסמינר לדאוג לרווחתם הכלכלית של המורות? האם גם לרווחתם של ההורים דואגת הנהלת הסמינר? כידוע ישנם הרבה הורים שישמחו אם הנהלת הסמינר תציג את הדוחות הכספיים בפני בית דין.

יד. ובמיוחד על אותם דברים שנוגעים לכל אחת ואחת באופן פרטי - אם זה נוגע לכל מורה באופן פרטי, הרי שהנהלת הסמינר צריכה לקחת בחשבון את שיקולי המורות עצמן, ולהתחשב בהן.

טו. צריך הוראה של גדולים בשביל להילחם בזה - אמת! אבל באותה מידה צריך גם הוראה של גדולים בשביל להיכנס - אפילו רק לשלב הראשון - לתכנית כזו. ולכל הפחות "שב ואל תעשה" עדיף.

טז. אז לכן אנחנו מכינים היום את השלב הראשון למקרה וזה אכן יתרחש - מדוע ההכנה של השלב הראשון היא רק למקרה ואכן גדולי ישראל יגידו להכניס את התכנית? ומה עם ההכנות לשלב הראשון של המלחמה במקרה וגדולי ישראל יגידו להתנגד לתכנית? והרי מהודעת מועצות גדולי התורה עולה כי על המנהלים ללמוד את הסוגיא ולהגיש את הנתונים בפני גדולי ישראל, ורק אז גדולי ישראל יחליטו מה לעשות, ואם כן כל האפשרויות עדיין פתוחות בפנינו.

יז. בכל מלחמה גם הצד המנצח יש לו פצועים והרוגים - ולכן עדיף שלא יהיו שום ניצולים, וכולם ימותו!?

יח. והלאה ה' יעזור כי יש הרבה תוכניות - האם יש דברים נוספים שזומם משרד החינוך לעשות לנו, ואנחנו אפילו לא יודעים?

א. האם משהי הורידה דמעה על הגזירה הזאת? - בוודאי שזה כואב למורות. ומי כמוהו יודע שישנם מורות שמתנגדות לזה בתוקף, וזאת גם הסיבה שהוא הביא את "נעמי ווגה" בשביל להרגיע אותם!

ב. האם משהי הורידה דמעה על כבוד התורה מכל החוגים שמתגלגל באשפתות? - מה זה שייך לכאן, וכי המורות בסמינר הינם "עסקנים"? וכי תפקידם לטפל בענינים אלו?

ג. האם משהו הורידה דמעה על זה שנשים ובנות הולכות ללמוד במקומות שכל גדולי ישראל אסרו ללמוד שם? - אדרבא, נפנה את השאלה אל כבוד הרב וחבריו המנהלים! מה באמת עשו מנהלי הסמינרים בשביל להפסיק את המירוץ אחרי תארים למיניהם? והרי ברור שאם המשכורות של המורות ושאר עובדי ההוראה לא היו צמודות למדד התארים - הן היו מפסיקות את לימודי התארים הנ"ל.

ד. מי שעל זה לא מוריד דמעה, אין לו זכות לשאול שאלות! - המורות לא שואלות שאלות, הם בסך הכל מביעות את התנגדותן האישית לשעות עבודה נוספות. וכי מי שלא נלחם על ענין אידישקייט מסוים, אז יהיה לו אסור להתנגד לנזק שעושים לו באופן אישי?

ה. ומה עוד שאנחנו עדיין נמצאים לפני הכניסה לתכנית. ואנחנו לא יודעים "כן או לא" ואם כן מתי, לא יודעים עדיין שום דבר! - זכותן של המורות להביע את התנגדותן כבר בשלב של הדיבורים על התכנית, והן לא צריכות לחכות שיקבעו הדברים במסמרות ואז כמובן יאמרו להן ש"אין מה לעשות". ומסתמא יהיה מי שגם יטיח בהן אז את המשפט "למה רק עכשיו נזכרתן להגיד שאתן לא רוצות".

ו. יש שרוצים לומר שאסור שמורה תעבוד עד השעה ארבע, ולכן אסור להיכנס לתכנית. - אף אחד לא אמר שאסור לאשה לעבוד עד ארבע, הן רק טוענות שהן בחרו את התמחותן ועבודתן ב"עבודת ההוראה" מכיוון שידעו שבעבודה זו הן תוכלנה להמשיך ולשמש - בנוסף לעבודתן - גם כעקרת בית, וכאשר מאריכים להן את יום העבודה בעוד שעתיים הן נהפכות לעובדי-הייטק, ועל זה תלונתן.

ז. אם נגיד שזה אסור, אז גם מחשבים אסור. - ומי אמר שמחשבים וכדו' מותר? האם משהו שאל פעם את גדולי ישראל את השאלה העקרונית הזו? האם זה עלה לדיון על שולחן המועצות? גם אם גדולי ישראל החליטו שלא להילחם במקומות העבודה הללו, עדיין אין זה ראייה שהדבר מותר לכתחילה, ובוודאי שאין זה מתיר לקחת את אותם סוגי עבודות טובות, ולהופכם לעבודות גרועות.

ח. אבל זה לא חייב להיות עד השעה ארבע, הממשלה יכולה לשנות דברים במחי יד. - נכון, אבל הכביש הוא דו סיטרי, והממשלה יכולה לא רק לקצר את השעות אלא גם להאריך בעוד מספר שעות!.....

ט. אבל אנחנו לא שמים לב שכל החיים הם שינויים מתינוק לילד

עבודה זרה!

באמת. הכותב מציין שהוא מצא בספר דבר נורא ואיום. הם עשו שימוש ליצני במושג "חמישה מי יודע", לדברי הבל וליצנות. ברוך שלום כבר נעשה אדיש לגמרי. זה מה שמצאת בכל הספר? היום לא מתרגשים ממשהו שהוא פחות מכפירה גמורה בעיקר, להדיא, ברור, חד משמעית. פחות מזה זה פשוט לא רציני.

חודש נוסף עובר, וברוך שלום מגלה שהכותב הוא מאד רציני. הוא כבר דאג למצוא מישהו שיכתוב ספר אחר, השקיע בזה הרבה כסף, לקחו הלוואות, והוא מבקש עזרה, מלחמה אמיתית. ברוך שלום רוצה לצעוק עליו, אין לך מה לעשות? אברכים צריכים כסף, תקציבים, צריך להיות ריאלי, מציאותי.

***

עכשיו ידידי הקוראים, אחרי ששמענו את תלונותיו של ברוך שלום, אני מזמין אתכם לגלות מי הוא הכותב המסתורי של מכתבי המחאה החריפים, מי הוא זה שכינה את התופעה הנ"ל "עבודה זרה", שטרח לעלעל לעמוד האחרון כדי לגלות את

ממקורות כאלו, נו, שוין, מילא. יש עברות יותר גדולות. עבודה זרה? נספתם.

נקודה קטנה במכתב הכאוב מוכיחה עד כמה הכותב נסחף, הוא בעצמו כותב שהוא עלעל לסוף הספר, ושם גילה את המקורות בספרות החילונית לציטוטים אלו. אם כך, מובן מאליו כי בספר עצמו לא נזכרו שמות הכותבים, רק בסוף, באותיות קטנות, נו באמת, האם הילדים מבינים משהו? למה לעשות מזה עסק?

וגם אם נניח שיש פה משהו לא בסדר, אז מה, לכן זה עבודה זרה? לצאת למערכה אדירה?

ומה שהכי מרגיז זה הכינוי הדרמטי "עבודה זרה", די, מספיק, תפסיקו להגזים. בגליון הבא של "קול החינוך" שוב זועק הכותב ככרוכיה, "גיוואלד"!!! עכשיו ברוך שלום כבר משועשע. האיש הזה לא יודע איפה הוא חי. הוא פשוט תלוש. היום הכל פרוץ, משרד החינוך שולט ביד רמה, המפקחות מסתובבות ומורידות מהקירות תמונות על צדיקים ובריאת העולם, ובמקום זה שמים מדעים ואיכות הסביבה, והוא צועק על איזה ציטוט של מישהו, נו

ברוך שלום הוא אברך נחמד למדי, 'פיינער', רגוע. הוא מאד לא אוהב את האנשים הקיצוניים, הצעקניים, אלו שכל פעם עושים בעיות. במיוחד הוא לא אוהב את גליונות "קול החינוך", שכל פעם יוצאים בזעקות על פרצה חדשה. די כבר! תנו לחיות בשקט! הניחו לנו לישון שינה עמוקה ולחלום חלומות מתוקים. אבל הפעם הם באמת הגזימו, פשוט הגזימו!!! "עבודה זרה בת"ים"!!! זעקה הכותרת.

עבודה זרה!?

בת"ים!?

נו, בטח הגזמה פרועה.

הוא ממשיך לקרוא בגוף המאמר, מכתב מחאה חריף מאת יהודי כאוב. הוא מספר על פרצה חדשה בספר לימוד בנושא ספרות, שנלמד בתלמוד תורה מסוים, בו ישנם ציטוטים מסופרים חילוניים ידועי שם. עבודה זרה!!! זועק הכותב בלב מר.

עכשיו כבר ברוך שלום כבר ממש כועס. די!!! מספיק עם ההקצנה הזו. אז מישהו ציטט איזה אפיקורוס, לא משמע שציטטו שם דברי כפירה, אחרת הכותב היה מציין את זה, אלא מאי, עצם העקרון שמצטטים

מו.

שלו' רב,

מכתבו הגיעני. אין מובן לי, כי לא כתבתי שום מכתב אליהם בנוגע לשימוש בספרים שחיברום מסיתי עם ישראל לאמונות כוזבות. ודאי אין שום היתר בזה ואין נפקותא אם יש מינות במאמר זה או לא. ואחרי שמחברו מפורסם למרציה על יסודות המינות וקינה בזה שם טוב ונערץ בפי רבים. השימוש בפרי ספרותו מרעיל את לבות הרכים ורעתם בטוחה. והחינוך התורני שאנו מבקשים נהפך לרועץ. אין שום מכריח בעולם שיתיר את הדבר. ולא הלימוד בהם לבד אסור אלא אסור להתזיקם בבית. ואף אם יתבטל בית ספר בשביל ביעור עבודה זרה זו, יבטלו אלף כיוצא בהן ואל יבטל אות אחת מן התורה. חבל שצריך לדבר בזה.

הכופל שלו'

א"ש

נב.

נתחייבתי להעיר תשומת לב מהירה לכער את ספרי הלימוד המפנים לבות הרכות של הצעירים והצעירות להכיר למלמדי העם את יוצרי הספרות הכפרנית, ומרשים בלבותם בדרך ישר או בעקיפין את ההערצה אליהם. אין די מלים לפרש את רעות הרבות הכרוכות בזה ואת העלבון הרוכש לנו התועבה הזאת. אחד הציג לפני חוברת אחת מזה המין וכפי דבריו משמשת חוברת זו לספר שימוש ב"בית יעקב" ובתלמוד תורה. הדבר מזעזע מאד.

מסרתי דברי אלה להיקר מר... שיחי' אשר הוא מקוה שיהי' מזה חיזוק ידים להמנהלים למען תקן הדבר, והנני חותם בברכה שיעלה בידם לרפא את השבר בתכנית הלימוד ולזכות להקים דור ישרים ביראה טהורה כנפשם הטהורה.

א"ש

יום ג' כ"ח למב"י ת"ש בני ברק.

המקורות, וקרע את הספר בכעס רב. מי הוא שמצא את הציטוט הליצני של חמישה מי יודע, ויצא בעקבותיו במחאות חריפות...

לא, זה לא נכתב בקול החינוך. הכותב לא היה אברך אנונימי. קול החינוך לא היה מעיז לכתוב נוסח כה חריף, הרי היו אומרים עליו כל מיני מחמאות ידועות.

מכתבי מחאה אלו נכתבו הרבה לפני ש"קול החינוך" וכל הכותבים בו, באו לאויר העולם. על סדרת מכתבים אלו מופיע התאריך "בני ברק ת"ש", וחתום עליהם לא פחות מ... מרן ורבן של ישראל בעל החזון איש זללה"ה, שיצא למערכה קשה וכבירה בגלל הפרצות המתוארות לעיל.

מכתבים אלו נקבעו לזכרון נצח בספר "קובץ אגרות" להחזו"א. כל הציטוטים המתוארים לעיל, אשר העלו את חמתו של

מיודענו הנינוח, לקוחים היישר מכתבי קדשו של רבנו מרן זיע"א. הפרצות הללו שבעקבותם יצא מרן זיע"א למערכה קשה, מחוירות לגמרי לעומת הזוועות המתוארות בגליונות "קול החינוך", מדי חודש בחדשו.

והתאריכים, או התאריכים, התאריכים הנוראים שמצוינים על כל המכתבים - "בני ברק - ת"ש". השנה הנוראה שבה עלה הכורת על יהדות אירופה. העולם כולו טובל בנהרות של דם ואש, הישוב בארץ קטן ודל באמצעים. אין כלום, אין כסף, אין ישיבות, פליטים מוצלים מאש מתגוללים בכל העולם בלי לחם לאכול. המצב הרוחני ככי רע. למי יש זמן וכסף לעסוק בדקדוקים בספרי הלימוד? זה הרי שעת הדחק אמיתית, לא תירוצים של דור השפע. אבל כנראה שפעם היו אנשים שחשבו אחרת. כנראה שרבותינו חשבו

שספרי הלימוד לצאן קדשים זה קודש קודשים, ואסור לשתוק על כאלו דברים, גם אם יש תירוצים בשפע רב.

בגליונות הבאים ננסה להעיף מבט על הנושא הכאוב והפרוץ של 'חומרי הלימוד בבתי החינוך', נושא שנפרץ לחלוטין לכל דכפין, וספרי מינים גדושי תכנים וביטויים כפרניים או כפרניים למחצה לשליש ולרביע, שנערכו על ידי גדולי משנאי השי"ת - מהאקדמיה רח"ל, מלאי דעות כוזבות, ערכים חילוניים, ליצנות וקרירות מדברים שבקדושה, ושאר מרעין בישין, עטופים בכמה פסוקים כמס שפתיים, עם הכשר של "מורות בכירות" עלומות שם, ואין פוצה פה ומצפצף, גודר גדר ועומד בפרץ. "מי יחמול עליך ירושלים ומי ינוד לך, ומי יסור לשאול לשלום לך או מי יגדור גדר או מי יעמוד בפרץ".

נג.

שלו' רב,

אחדשהיט, רצוני להכניס תשומת לבם צ"ד הבא. לפני שנה בערך הביאו שני אנשים בשברון רוח להראני את החוברת הנלמד בתלמוד תורה ובית יעקב. נרתעתי לראות כי נלקט מאותם הידועים שהרבו להדיח ולהכרית את האמונה מפי צוללים וצעירים. והללו נזכרים בסוף החוברת כל דבר בשם אמרו. קרעתי אז החוברת לגזרים ונשתתפתי בצערם של התורים יחיו. והוריתי לאסור אסור גמור ללמד בכמו אלו. ר' . . . שיחי' אשר הוא רחוק מכל הנאה וזכור נהנה מיגיע כפו הולך תמים יצא מעולמו ברוח עוז שלבשתו ומסר נפשו ליצור חוברת המנוקה משם מנדנו, ויש להפליא על רב אונו ומרצו אשר שקע בזה ולמרות שהוא איש עני מתפרנס מסנדלרי' לזה והרבה לעמול ולחם נגד תלאות רבות אשר פגעו בו במשך הזמן ומה רב משכורתו על אשר כבר גמר מעשהו והוציא החוברת לאור. ועתה ראיתי במר נפשו כי לפי דבריו מתזיקים עדיין בחוברת הודונית ועל החוברת שתוציא ימתחו בקורת, ואת צרתה יאהבו, והוא בפחד על הכסף ששקע שהוא של אחרים ועליו לשלם. הדעת גותנת כי כאשר יחליטו לבלי לשמש את דברי החכמים להרע, ללימוד לצעירנו, יבואו על מקומם משלנו ואם אין הדבר בשלימות מחוג הפדגוג בתחלתו יתקן במשך הזמן. אבל בכל אופן יש להוציא את הרגל מטיט היקן של הספרות הכפרנית ר"ל. והגני מקוה לרחמים לתקנו בתיקן גמור, ואחתם בכוחיט לשנת חיים גאולה וישועה הדו"ש

אי"ש

יום ה' כ"ג אלול ת"ש בני ברק.

נא.

שלו' רב ישע,

רצוני להעיר, עובדא בא לידי, הביאו ההורים - שילדיהם לומדים בת"ת פה - לפני חוברת מלוקט מפניני הספרות של עוכרנו ביותר מפורסמים, ושמות מחבריהם נדפס בסוף החוברת. ובוה מלעיטים את הרכים, שם הראוני שימוש בחמשה מי יודע תחת חמשה חומשי תורה, חמשה ליצנותא. אנחה שוברת כל הגוף שמעתי מן ההורים, וכי בזה יקדישו את מחות הרכים. את החוברת קרעתי לפניהם לגזרים, וקראתי את המנהל והשיב שהכניס עבודה זרה זו להיכל הת"ת ע"פ פקודת מומחה. נתחייבתי להודיע הדברים. הדו"ש

אי"ש

יום א' י"ד כסלו ת"ש בני ברק.

ר.

אחרי שמעי את הנמוקים המאלצים שימוש הספרי מינות של המינים המפורסמים, הנני שב עוד הפעם לדרוש ע"פ התורה לבער עבודה זרה מבית העומד לשם - ולתורתו, ולמנוע להלעיט את הצעירות הכשרות בסם המות וגדול המחסיאו מההורגו, ויש בזה חילול שמו ית' בנתינת גדולה וכבוד לאויביו ולמדיחי ישראל אחרי המינות, ובהחזקת ספריהם היורים חצים כלפי מעלה ואין דבר שיש בו טעם ונמוק להתיר תועבה הזאת. מובטחני בהורי התלמידות שלא יוציאו את בנותיהם בשביל שיוציאו את הספרות המתועבה מסדר הלימודים.

אי"ש

שערוריה: שינויים מהותיים בגני הילדים

מזעזע ומחריד עד כמה חודרים הם לתוך תוכי הטוהר בגנים של ילדים טהורי לב, שכל דבר נחרט על גבי ניר לבן, וכמה בקלות ניתן לקלקל...

ב

לאחר החגים הגיעה לגנינו ולכל הגנים ב... (בגילאי 3-4) 'ערכה' מטעם משרד הבריאות בשיתוף משרד החינוך, ה'ערכה' כללה - מברשות שיניים לכל הילדות בגן + מתקן למברשות שיניים + משחות שיניים לכל הילדות.

בהשתלמות שנערכה לאחר כמה ימים, מטעם משרד הבריאות לכלל הרשתות ב... דיברה אשה חרדית (מטעם משרד הבריאות) בחשיבות לימוד צחצוח שיניים, באומרה ש"נכנס חוק חדש לגנים שכל גננת צריכה לצחצח לכל הילדות שיניים בכל בוקר!".

ובנוסף למטלה "הנחמדה" וה"לא אסתטית" בלשון המעטה נדרשה כל גננת להכניס לגן קורס לילדות שיועבר ע"י אשה חרדית מטעמם, והקורס יכלול 4 מפגשים בהם תלמדנה הילדות על חשיבות צחצוח השיניים.

מיותר לציין שנושא זה אמור לבוא על חשבון דברים אחרים ערכיים יותר וחשובים יותר בגן. כאשר צחצוח שיניים מתאים לתפקיד ההורים באוירה ביתית ולא בפורום של גן, ילדינו אינם ב"בית ילדים" או ב"קיבוץ".

לאחר בירור בעיריה הובהר לנו שבשנה זו, צחצוח השיניים בגנים אינו חובה. ומשרד הבריאות מנסה האם נושא בריאות השן וצחצוח השיניים יכנס בקלות לגנים, ובשנה הבאה יוחלט האם לדרוש את הדבר כחובה.

ג

בגן הסמוך אלי, הגיעה מפקחת שהורתה לגננת לתלות 'קיר מדע' מתחלף לפי הנושאים (כמו בנושא הארץ, ניסויים במים, מחזור המים בטבע וכו'). במקום קיר שהיה בו מעשים טובים של ילדות הגן.

כשהמפקחת הגיעה לגני היא הורתה לי ללמד את הילדות מתמטיקה כבר מתחילת השנה! בעוד שיש כאלו שהן עדיין לא בגות 3 ולא כולן יודעות מושגים בסיסיים כמו: צבעים, צורות וכדומה. ואגב היא אומרת שבשנה הבאה על כל הגנים ברשת להפוך ל-"מקדמי בריאות"!

חובה ועלינו לקבל את ה"גננת המובילה", נקווה שבעז"ה גם כעת נצליח לעמוד מול הדרישה הזו.

לפני כשלושה שבועות הגיעה לגני המפקחת "המשנית" של משרד החינוך לביקור בגן.

כשראתה המפקחת את הקיר שבו תלויים יצירות של ימי השבוע, ומתחתם היום המתאים. נזעקה המפקחת ושאלה: "לשם מה את מלמדת כל יום בנוסף ליום השבוע - מה ד' ברא באותו יום?..."
עניתי לה בפשטות - "מדוע לא לחזק את האמונה כל יום מחדש?!"

והיא עונה לי בחוצפה: "יש לכל הגננות בעיה שהן מתבלבלות בין 13 עיקרי אמונה לבריאת העולם, אין שום צורך להזכיר כל יום מה ד' ברא בבריאת העולם, זה לא קשור ל-13 עיקרי אמונה, וחוף מזה אף מבוגר לא זוכר מה ד' ברא בכל יום!"

הזדעקתי ואמרתי לה: "מה פתאום! בודאי שאני זוכרת".

אז היא עונה לי: "טוב, כי את גננת". היא אומרת לי "תעשי סקר ותראי שאף מבוגר לא זוכר מה ד' ברא כל יום". כנראה שהיא איננה זוכרת... שב-13 העיקרים כתוב בפירוט: שד' בורא ומנהיג לכל הברואים" וכל עצם בריאת העולם הוא יסוד האמונה.

פשוט לבוא להתנכר ולהכהות את האמונה הצרופה שבתוכינו.

לאחר מכן היה לה מה להוסיף על הקיר שהיה תלוי בגן בקיר התוכן שלימדתי את נושא "החושים" 5 חושים בגדול בשורה עליונה ומתחת לכל חוש תמונות עם המצוות הקשורות באותו חוש (לדוגמה בחוש הריח: בשמים להבדלה "הנותן ריח טוב בפירות" וכו').

וגם כאן היה לה מה לאמר: "תעלי את כל המצוות הכי למעלה, ואת כל התמונות של החושים (ז"א עינים פה אף וכו') תורידו למטה שכך זה יהיה בגובה הילדות וזה הכי חשוב שהן תראינה, כמובן שתוך כדי שהיא משמיעה 'שיחת מוסר' זו, שלפה הגברת הנכבדה "אייפון" והחלה לדפדף בו לעיני הילדות הטהורות!"

לכבוד מערכת "קול החינוך" העומדים לפרץ שלום וברכה

לאחר התערבותם השערוריתית של משרד החינוך בתקופה האחרונה, רציתי להביא לידיעת הציבור מספר מקרים שקרו במוסדות החינוך שבעירנו.

א

הנני גננת ברשת חשובה ב... לפני כחודשיים התקשרה אלי גננת חרדית שיש לה גן באחת הרשתות כאן ב... והיא הציגה את עצמה כ"גננת מובילה" - מטעם משרד החינוך.

היא הסבירה לי שהיא אמורה לבוא לגני מדי כמה שבועות ולעיתים קרובות, ולהיות כאן "אחות גדולה" מנוסה לגננות ברשות שלנו.

היא טענה שזוהי "מתנה" של משרד החינוך לחלק מהגנים וצ'ופר לגננות שכן הן תוכלנה "למנף" (כלשונה) את הגן שלהן.

דרך אגב, ל"גננת מובילה" זו יש תואר M.A. אקדמאי. והיא הדגישה לומר לי שהיא צריכה לדווח למשרד החינוך על הנעשה בכל גן שבו היא מבקרת.

בעז"ה התאגדנו כמה גננות והתנגדנו בכל תוקף לכניסתה לתחום שלנו, וכך אמרה לה המנהלת: "מאחר וזו רק 'צ'ופר' של משרד החינוך ולא חובה, איננו מעוניינות במתנות מסוג זה של משרד החינוך".

"הגננת המובילה" נעלבה קשות והודיעה ע"כ למפקחת שמעליה במשרד החינוך והיא אף הגיבה להנהלת הרשת שלנו "אתם הרשת היחידה ב... שלא נתתם לי דריסת רגל אני נמצאת כבר ב-23 גנים ב... חבל שאתם כ"כ מצומצמים ואינכם רחבי אופקים".

מזעזע שאת אותן אקדמאיות מכניסים מהדלת האחורית בתור "מתנה", "אחות גדולה" שתייעץ לנו לפי למודיה הפסולים כיצד לנהל את הגן (לפני כשבוע אמרה לי המנהלת שהיתה לה שיחה ארוכה מאד עם המפקחת של משרד החינוך וזו הודיעה לה חד משמעית שזה לא רשות, כי אם

סילוף בדברי חז"ל

עבור נושא "זהירות בדרכים"

לכבוד מערכת קול החינוך העומדים על משמר החינוך הטהור. בימים אלה קיבלה בתי בבית הספר בית יעקב - זכרון מאיר, חוברת בנושא זה"ב-זהירות בדרכים. כבר דובר רבות על הפירצה החינוכית שיש בהוספת מקצוע זה לתוכנית הלימודים. והנה דוגמא לרוח החילונית שבאה בעקבות זה.

בגליון האחרון מובא המעשה מהגמרא בבא מציעא דף פד. על כך שריש לקיש היה ראש השודדים, וכשראה את רבי יוחנן מעברו השני של הנהר קפץ אליו, ואמר לו רבי יוחנן חילך לאורייתא וכו'.

ועל כך מסופר בגמרא שכשרצה לחזור בחזרה שוב 'לא מצי הדר' - לא הצליח לחזור. ופירש רש"י משום שקיבל על עצמו עול תורה תשש כוחו.

והנה בגליון זה"ב 'מצאו' העורכים ביאור 'חדש' בגמרא. כדלהלן: "והנה כשרצה לחזור מנסה לקפוץ שוב לגדה שממול ולא הצליח. מדוע? הרבה תשובות יש לשאלה זו. אנו נענה תשובה הקשורה לענייננו: כל עוד ריש לקיש היה ראש השודדים לא היה איכפת לו לסכן את עצמו. הוא לא הבין עד כמה שמירת החיים היא חשובה. **ברגע שקיבל על עצמו עול תורה ומצוות הוא הבין שהחיים יקרים לאין ערוך, בכל רגע ניתן ללמוד ולקיים מצוות ולכן לא הסכים לקחת על עצמו שום פעולה של סיכון לחייו. בעיתון זה נלך בדרכו של ריש**

לקיש נלמד כיצד יש להימנע מסכנות."

הנה לפנינו פירוש 'עקום' בדברי הגמרא. לסלף ולשבש את דברי הגמרא הקדושה, בפירושים מוזרים ומעוותים שמלבד שהם מופרכים מעצמם [הרי לשון הגמרא הוא 'לא מצי הדר' דהיינו שלא היה בכוחו לחזור] הרי הם שלא כדברי רבותינו הראשונים מפיהם אנו חיים.

כך זה כשהרשויות הם הדואגים למצוות ה"זהירות בדרכים" ובהכרח מכניסים לבנותינו מסרים מעוותים רח"ל.

וה' ישמרנו מהם ומהמונם.

בכאב רב, ש.פ.

כולל פוניבז', בני ברק

החדרת חשיבה מעוותת

למוסדות החינוך ע"י הרשויות

לכבוד מערכת קול החינוך שזכותם גדולה לאין ערוך, שלום רב.

אתמול בערב חזרתי מאסיפת הורים שנערכה בבית הספר בית יעקב זכרון מאיר בני ברק.

השיחה עם המורה נסובה מטבע הדברים על המצב הבעייתי השורר היום בבתי החינוך, כאשר משרד החינוך שליט בכח הכסף על חינוך בנותינו. והנה דבר מזעזע שמספרת המורה.

בית הספר קיבל שאלון למילוי מטעם העיריה-ארגון תעצומות.

ואחת מן השאלות המופנות לילדות היא: כתבי שלוש בנות שלא תרצי לשבת לידן?

מזעזע! הבנות אמורות לכתוב על שלוש בנות מכיתתן שהן אינן מעוניינות בחברתן!

גם בהנהלת בית הספר הבינו שהדבר חוצה כל גבול אפשרי, ועל כן בניסיון נואל 'לעדן' את השאלה הם ניסחו זאת באופן זה: כתבי שלוש בנות שהכי פחות תיהני לשבת לידן במהלך טיול?.

וכך מתחנכות בנותינו באופן רשמי למידות טובות ונעלות... והכל ברוח בית יעקב.. או לנו!

אם מזועזעת ח.ג. בני ברק

התתי"ם נדרשים ליתר עירנות

בני לומד בחידר... בבני ברק, תוך תקופה קצרה החידר קנה לעצמו שם מעולה בכל בני ברק.

גם אני מאד מרוצה מהחידר. אבל האיור "שוטר" (בדפים המצ"ב) משך את תשומת לבי. (גם הרופא שם לא נראה יר"ש גדול...) אני לא מצליח להבין מה הענין לדחוף שוטרים לדפי עבודה. מדובר בדפי עבודה לילדי מכינה ב' (גיל 4-5). קשה לי להעיר ע"ז מכמה סיבות אך מהיום אני משגיח בשבע עיניים על כל חומר שמגיע, וגם על מה שלא מגיע עד הבית. אבל שלחתי גם אליכם אם יהיה לכם תועלת מהענין.

בהוקרה רבה לשומרי המשמרת העומדים בפרץ לזעוק להעיר ולהתריע. קורא מבני ברק

שני אפיזודות מכאיבות

לכבוד מערכת "קול החינוך" להלן שני אפיזודות מכאיבות ששמעתי לאחרונה, ואבקש לחלוק אותם עם הקוראים הנכבדים.

1) בעלי לומד עם ילד כבן 10 הלומד בתלמוד תורה ספרדי בקרית ספר. הילד סיפר לתומו שיש להם שיעור חשבון עם המון מבצעים על השיעור הזה, ומי שלומד טוב מקבל כסף ובסוף הם יקבלו "תעודה על מתמטיקה", מובן מאליו לאיזה שאיפות סוחפים את הילדים ברמה כזו של לימוד חשבון!

בעלי מספר שהילד שאל את המורה: "בשביל מה צריך ללמוד כל כך הרבה 'חשבון?' והמורה ענה: אולי כשתגדל תרצה להיות בעל מכולת או לפתוח

צרכניה, אז איך תדע חשבון אם לא תלמד?

והילד אומר לבעלי: "אני רוצה ללמוד תורה, להיות אברך כשאהיה גדול!"

(2) סיפרה לי חברה שבנותיה לומדות בבית ספר... יום אחד בתה הלומדת בכיתה ג' חוזרת הביתה ולפתע מתחילה לעשות ריקודים מוזרים ומשונים ותנועות שלקוחות מעולם החילונים... לשאלתה: "מה קרה לה ומה זה הריקודים האלו?"

ענתה הבת: שהיום הן התנהגו מאד יפה בשיעור (כיתה ג') אז המורה החליטה לתת להן פרס לראות סרט! ואיזה סרט? (שגם זה דבר לכשעצמו פסול וגרוע) סרט גויי של רקדניות! ודי למבין וכל מילה נוספת מיותרת.

שירי זמרים פסולים

בגני הילדים

לכבוד מערכת "קול החינוך" הי"ו רצייתי לעורר את תשומת ליבם של ההורים לתופעה משונה, מוזרה ומדאיגה, אשר התרחשה בתלמוד תורה של בני נר"ו.

בכיתת הגן כידוע, משמיעים ומלמדים את הילדים כל מיני שירי קודש. בדף הקשר השבועי מעדכנים את ההורים, אלו שירים למדו הילדים באותו השבוע. באחת מהפעמים, גיליתי לתדהמתי שכתבו על שיר של הזמר "יעקב שוואקי".

למיטב ידיעתי זהו זמר שהרבנים אסרו לשמוע את שיריו, עקב ההופעות המעורבות שהוא מופיע בהם.

אם כן אני שואל, מה זאת עושים לילדי הרך?! אתמהא!

ניגשתי למפקח והתניתי את כאבי וצערי על שכך עלה בידינו. נדהמתי שהוא לא הבין את חומר הדבר, ושאלתי אותו, כיצד היה נוהג אילו אנטיוכוס, היה פוצח בשירת "אדון עולם", האם גם אז

היה משמיע אותו לילדים הרכים?!...!

הורים יקרים, אינני יודע מאין זה הגיע ומהיכן זה נפל עלינו, אם כבר בגן משמיעים לילדינו הרכים והטהורים זמרים פסולים, ובכך בעצם, מבלי משים, משחיתים ומקלקלים את נשמותיהם, היש להתפלא אפוא שאח"כ הילדים חלילה יורדים ביראת שמים שלהם?! אנחנו חייבים לעמוד על המשמר ביתר שאת ועוז. אסור לתת לתופעות כאלה יד או רגל במחננו.

מה הילד יחשוב אם יגלה בשלב מסויים שהרבנים אסרו את אותו זמר שבתלמוד תורה שלו משמיעים אותו? התשובה ברורה, שלא צריך להקשיב לרבנים בכל דבר שהם אומרים, שומו שמים!!

יהי רצון שהקב"ה יתקן אותנו בעצה טובה מלפניו ויעזרנו על דבר כבוד שמו, מ. בן דוד

האם תפקידו של "בתיא"

למנף עיתונים?

לכבוד מערכת קול החינוך הזוכים לעמוד על משמר החינוך הטהור.

מוזר: שיתוף פעולה של ארגון בתיא עם עיתון 'זרקור' לילדים.

בתי בת העשר קיבלה ליום הולדתה מארגון 'בתיא' ברכה לכבוד יום הולדתה בצירוף גליון 'זרקור' [באופן חד פעמי] עם מכתב מטעם העיתון המשכנע להצטרף למעגל המנויים.

למרבה האירוניה, תוך כדי עלעול ב"שי" שבתנו קיבלה לכבוד יום ההולדת שלה, והנה צדה את עיני תמונה מוזרה.

חנות של רובים ושאר כלי נשק כשבכתבה על כך נאמר שבימים אלו הרבה אנשים רוכשים ומתאמנים בכלי נשק עקב גל הטרור. ואני שואלת: האם תכנים אלו כשרים להיכנס לבתי החרדים לדבר השם ועוד על ידי ארגון 'בתיא'?

ובכלל הדבר תמוה מאוד: האם בין היתר תפקידו של ארגון 'בתיא' העוסק בחינוך בנות ישראל, לשווק עיתונים? אינני חושבת שהדבר מוסיף כבוד לארגון 'בתיא'.

בכבוד רב
אם כאובה
ח.ל.ג. בני ברק

הצהרון כמחנך

לכבוד קול החינוך.

אשתי גגנת בגן חרדי ואני מנוע מלהזהות כדי שלא להתקל עם האחראית על הצהרון.

הלב כואב ודואב לראות באיזה תחכום וערמומיות משרד החינוך שולח מרצים ומרצות שיופיעו בפני הילדים הרכים שלנו ללמד על חיות... ועל... ועל...

הם מוכנים לשים את המסכה של 'חרדי', וכאשר בעתיד הם יופיעו ללא המסכה וננסה להתנגד, אז יקומו משולי המחנה החרדי ויאמרו: "כבר תקופה ארוכה שהם מופיעים ואף אחד לא התנגד. מדוע שנמנע מילדינו פעולות של טבע ומדע המעשירים את ידיעותיהם והשכלתם?".

הגנב מתחפש למבקר תמים בבית שלנו, וכשהוא יקבל אזרחות הוא יסלק את בעל הבית.

אנא! הצילו את טוהר ילדינו והקימו קול זעקה על ההתערבות והמבקרים בגנינו ובצהרונים!

קורא קבוע

הודעת מערכת

בגליון הקודם מס' 80 נכתב בטעות גליון חודש "אדר א'", בעת שהיה זה גליון חודש "שבט". הגליון הנוכחי הוא גליון חודש "אדר א'" ואתכם הסליחה